

mænd til den forekaaede Uvidelse af dette Artilleri. Men da er Resignationen ikke saa overordentlig stor ved at lade dette Spørgsmaal gaa ud. Vi kunne dog ikke faae de nødvendige Befalingsmænd dertil før om 10—15 Aar; men de Herrer vide godt, at, naar denne Hærløb bliver vedtaget og dermed den Forsvarsplan, som ligger til Grund for den, da ville vi, inden de 10—15 Aar ere gaaede, være komne saaledes ind i det, at der ikke er nogen anden Nebning end at vedtage Kjøbenhavns Befæstning. Til den Tid vil man da nok vide at skaffe sig den snævre Uvidelse; men paa den Maade, paa hvilken det nu foreligger som Noget, der dog ikke kan staffles tilstede før om 10 eller 15 Aar, lader man det for Dieblirket gaa ud (Afbrydelse). Ja, som sagt, jeg paastjønner, at det gaar ud, men jeg kan ikke se, at der deri ligger nogensomhelst Garanti imod en Befæstning af Kjøbenhavn. Garantien derimod ligger i Modstanden mod selve Forsvarsplanen og mod hele den Tanke, der ligger til Grund for Forsvarsplanen, nemlig Koncentrationen af Forsvaret om Kjøbenhavn. Er man først inde paa den Tanke, har man først godkjendt den, har det overordentlig Lidt at betyde, om man siger Ja eller Nei til en Bestemmelse om en Uvidelse af Fæstningsartilleriets Kadrer, som dog ikke kan finde Sted før om 10 til 15 Aar. — Den ærede Ordsfører bemærkede endelig, at det var erkjendt i Udvalget, at Tilgangen til den værnepligtige Befalingsmandsklasse havde vist sig at være langt ringere, end det i Hærløven af 1867 var forudsat. Det er rigtigt; det er erkjendt af Udvalget, at Tilgangen har været ringe; men jeg maa allerede paa dette Tidspunkt af Forhandlingen udtale, hvad jeg allerede har tilladt mig at udtale i Betænkningen, nemlig, at vi ikke tro, at Grunden dertil ene er Uvillie eller Ulyst hos Befolkningen, men at Grunden vistnok ligger et andet Sted. Det er meget vanskeligt bestemt at paapege, hvor Skylden ligger i saa Henseende, det skal jeg indrømme, navnlig da de Dplysninger, der ere meddelte i saa Henseende, ikke ere tilstrækkelige og paa ingen Maade saa fuldstændige, at man deraf kan slutte Noget. Man kan meget vel deraf se, hvem der er optagen i Officersskolen, men ikke, hvem der er negtet Anbefaling ved Afdelingerne, og det er maaste efter al Sandsynlighed den største Del, og man kan endnu mindre se, hvormange der have ladet sig afftrække fra overhovedet at gaa den Vej, fordi Anbefaling er negtet ved Afdelingen. Men det kan man i hvert Tilfælde se, at der hos de høiere Befalende har været Ulyst til at optage endel af de unge Aspiranter til Officersklassen, grundet paa en Uvillie imod at optage Folk, der ikke havde den sociale Dannelse, som kræves i Officersklassen. Det kan være fuldt berettiget, det tør jeg ikke modsigge, men det kan ogsaa være, at Dommen har været for streng. Denne Anke over Mangel

paa Dannelse, som findes tilspøiet afskillige Steber i de os meddelte Dplysninger, kan være fuldstændig korrekt. Der kan have været en saadan Mangel paa Dannelse, at de Vedkommende ikke egnede sig til Befalingsmænd, men det er ikke sandsynligt, naar man forøvrigt ser, hvor de paagjældende Mænd ere komne fra; i ethvert Tilfælde er det meget muligt, at det ogsaa skriver sig fra en vis Utilbøielighed hos den nuværende Generation til at gaa ind paa den nye Tanke. Det er Noget, jeg ikke vil laste nogensomhelst Befalingsmand for; det er Noget, som findes i ethvert Land. Det vil man vistnok have oplevet i Tydsland, inden man kom til fuld Anerkjendelse af den værnepligtige Befalingsmandsklasses Institution, at der maatte hengaa en vis Tid, førend den stokmilitære Del af Hærens Befalingspersonale, eller hvor man nu skal kalde det, kunde vænne sig til at optage disse yngre værnepligtige Befalingsmænd som Ligemænd. Inden det naas, hengaar maaste een eller to Generationer, men det maa ikke afftrække os fra at blive ved at gaa den samme Vej, og det saameget mindre, som vi allerede nu have tilbagelagt 10 Aar og maa antage, at vi komme nærmere til det Tidspunkt, hvor den Jordom viger, og hvor Antallet af værnepligtige Befalingsmænd viser sig at komme tilstede i rigeligere Maal end i de første Aar, og altsaa Hærløvens Bestemmelser ikke Fyldest. Jeg tror, det vilde være en Feil, om man nu gik den modsatte Vej, det vilde være en Utaalmodighed paa det Omraade, som rimeligvis vilde straffe sig. Jeg skal ikke komme nærmere ind paa det nu, da vi maaste senere komme tilbage dertil, naar vi komme til de enkelte Befalingsmandsklasser. Men da den ærede Ordsfører omtalte, at det var anerkjendt i Udvalget, at Tilgangen til Befalingsmandsklassen havde været mindre end ventet i 1867, vilde jeg med det Samme tilføie, at vor Opsattelse er den, at vi vel have anerkjendt dette, men derimod ikke den Grund, som vistnok i Almindelighed angives at ligge til Grund derved. Hertil skal jeg indstrænke mig for Dieblirket, idet jeg forbeholder mig at komme tilbage til enkelte af disse Spørgsmaal senere, hvis Diskussionen skulde give Anledning dertil.

Berg: Hvilken Anskuelse man end har om den Sag, der forhandles, tror jeg, at Alle ere enige om, at det er en overordentlig vigtig Sag. Dermed turde der ogsaa være Enighed om, at til de Arbejder, som man i de foregaaende 7 Aar har foretaget med Hensyn til denne Sag, har Rigsdagen og Regjeringen vel leveret en betydelig Mængde Papir, men af politisk Værd har det indtil Dato kun været som Matulatur. Meget Arbejde er spildt, og megen Strid er ført, uden at man er kommen af Stedet. Det er muligt, at der gives Sag i Befolkningen, der kunde ønske dette vedligeholdt, indtil der mulig